

The Xth International Conference

**THEORETICAL AND
PRACTICAL
ASPECTS OF PUBLIC
FINANCE**

Organized by the Department of Public Finance,

University of Economics Prague

Under the Auspices of Bojka Hamerníková,

Dean of Faculty of Finance and Accounting

April 8 – 9. 2005

Table of Contents

Conference Scientific Committee.....	4
Organizing Committee.....	4
Editorial.....	5
Abstracts:	
Investment activity of local government in Poland.....	7
Agnieszka Alińska	
Poverty, Inequality and Social Exclusion in the European Union and Croatia.....	8
Predrag Bejakovic	
Metody a nástroje pro hodnocení daňového zatížení právnických osob (korporací)	9
Beáta Blechová	
Výdaje na důchody a očekávaná důchodová reforma v ČR.....	10
Miroslav Boreš	
Budoucnost politiky soudržnosti EU – strukturální fondy v období 2007 – 2013	11
Ondřej Broukal	
Model pro posouzení změn ve zdanění příjmů fyzických osob	12
Josef Březina	
Relativní váha veřejného dluhu a její vývoj ve vybraných zemích EU.....	13
Pavel Dvořák, Edita Červenková, Petr Lejtnar	
Trendy v zdaňování kapitálových příjmů v EU	14
Michaela Foltysová	
Vývoj veřejných výdajů a problémy veřejného sektoru v ČR.....	15
Bojka Hamerníková	
Možné uplatnění ekonomických nástrojů v resortu obrany.....	16
Roman Horák, Zdeněk Zbořil	
Dynamika přerozdělovacích procesů v České republice.....	17
Vratislav Izák, Eva Dufková	
Fondové financování penzí a jeho rizika.....	19
Robert Jahoda	
Rozpočty obcí v ČR a fiskální federalismus	20
Milan Jílek	
Cost-benefit analýza jako metoda hodnocení projektů z evropských fondů.....	21
Petr Jiříček	
Dopad daní v modelech všeobecné rovnováhy	22
Stanislav Klazar	

Tax Compliance Costs in Slovenia – A Neglected Part of Tax Policy	23
Maja Klun	
Návrh nového zákona o nemocenském pojištění	24
Jiří Král	
Is the Czech Budgetary Process open to public enough?	25
Květa Kubátová	
Transferové daně v České republice v kontextu členství v EU	26
Lenka Láchová	
Sledování efektivnosti výdajů ve zdravotnictví	27
Alena Maaytová	
Teórie zdanenia príjmu.....	28
Jaroslav Mackových, Urban Kováč, Lukrécia Gerulová, Monika Kováčová	
Aktualizace daňové legislativy v důsledku vstupu ČR do EU	29
Pavel Marinič	
Efektívnosť výberu formy zabezpečenia služieb odpadového hospodárstva na komunálnej úrovni	30
Juraj Nemeč, Ľuboslava Majlingová	
CEA a inkrementální analýza poměru nákladů a efektů	31
František Ochrana	
Jak měřit velikost trhu veřejných zakázek?.....	32
Jan Pavel	
Diskuse nad financováním rozvojových projektů ze strukturálních fondů	33
Pavel Pešek	
Pension System in China, History and Reform	34
Chen Pinglu	
Indebtedness of the Local Governments Sector in Poland – Comparative Analysis with Other European Union Member States.....	35
Marzanna Poniatowicz	
Division of Money, Division of Power	36
Oto Potluka	
Fiskální pravidla versus pravidla Paktu stability a růstu	37
David Prušvic	
Rozpočtové omezení malých obcí v kontextu reformy veřejných financí – případová studie.....	38
Jiří Příbyl	
Tax competition with restrictions on capital movements and tax bands convergence.....	39
Fernando M. M. Ruiz	
Daňové zákony a podnikatelské prostředí v ČR.....	40
Zdeněk Sadovský	

Obecní rozpočet, jeho příprava a projednávání v ČR.....	41
Lucie Sedmihradská, Silvie Chytřová	
Měření dopadu daní ze spotřeby v ČR	42
Barbora Slintáková	
Annual development interview – an instrument of modernisation of Slovenian Ministry of Finance..	43
Janez Stare	
Směrnice Evropské unie pro oblast daní ze spotřeby	44
Slavomíra Svátková	
Některé zásadní změny zákona o dani z příjmů platné od ledna 2005.....	45
Pavel Svirák	
Tax policy reform: evidence from Russia	46
N. G. Sychev, V. V. Ilin, V. G. Ermilov	
Vliv rozšíření na fiskální politiku EU, tvorbu a strukturu finanční perspektivy	47
Ivana Šimíková	
Legislativa daně z přidané hodnoty: teorie versus „šestá“ směrnice ES a český zákon o DPH.....	48
Jan Široký	
Daňové asignace jako nový prvek daňové politiky ČR.....	49
Simona Škarabelová	
The Evaluation of Public Expenditure Programmes - Case study of the Czech Environmental Protection	50
Markéta Šumpíková, Jan Pavel	
Teoretické a praktické aspekty fiškálnej decentralizácie	51
Dušan Tichý	
Dopady rozpočtového určení daní na spolupráci veřejného a soukromého sektoru obcí a měst v ČR.	52
Petr Toth	
Vliv veřejné volby na osobní důchodovou daň – příklad České republiky	53
Alena Vančurová	
Dopady zavedení společného konsolidovaného základu korporátní daně v EU	54
Leoš Vítek, Pavel Kolář	
Role poplatků v ochraně životního prostředí a jejich místo ve fiskálním systému České republiky	55
Jitka Vlčková, Jan Slavík	
Management veřejného dluhu	56
Libor Votava	
Meta-analýza ricardovské ekvivalence: Staré víno v nových lahvích.....	57
Tomáš Wroblowský	
Koncept simulácie daňových únikov v národnom hospodárstve	58
Štefan Žák, Babiak Martin	

Conference Scientific Committee

Chair:

Květa Kubátová, University of Economics, Prague, Czech Republic

Members:

Bailey Stephen J., Glasgow Caledonian University, United Kingdom

Devjak Srečko, University of Ljubljana, Slovenia

Nemec Juraj, University of Matej Bel, Banská Bystrica, Slovak Republic

Ochrana František, University of Economics, Prague, Czech Republic

Setnikar-Cankar Stanka, University of Ljubljana, Slovenia

Urbánek, Václav, University of Economics, Prague, Czech Republic

Vančurová Alena, University of Economics, Prague, Czech Republic

Vencovský František, University of Economics, Prague, Czech Republic

Organizing Committee

Department of Public Finance, University of Economics, Prague

W. Churchill Sq. 4

130 67 Prague 3, Czech Republic

E-mail: **broukal@vse.cz**

Editorial

Dear readers,

In April 2005 the Department of Public Finance organizes the tenth International Conference "Theoretical and Practical Aspects of Public Finance". Its Scientific and Organising Committees and Department of Public Finance of the University of Economics in Prague successfully invites to Prague outstanding scientists from various countries.

The Conference became this way not only regular event for Czech scientists but also the opportunity for creation of contacts with academics from abroad and for the exchange of experience in broader extent.

The Conference is also strongly accepted by the decision-making sphere representatives and the evidence of that is a big number of them among participants.

We would like to heartily invite you to this Conference and we wish you a nice stay in Prague

On behalf of the Scientific and Organising Committees and Department of Public Finance of the University of Economics in Prague,

Květa Kubátová, Chair of the Conference Scientific Committee.

Abstracts

Investment activity of local government in Poland

Agnieszka Alińska¹

Abstract:

There are some reasons like many years of negligence, distance between Poland and leading European countries and importance of investment in national economy put particular pressure on necessity of undertaking the investment activity. In Poland local government is responsible for planning, realization and maintenance of communal infrastructure, both social and technical sides. However realization of these activities require additional allocation of significant amount of money. The objectives of this publication are focussed on analysis of range and scale of local government investment activity. Special attention will be paid on pointing out sources of financing the investments being planned and implemented to realisation. Possibilities of arranging capital will be discussed including split into traditional methods (bank credit and stock exchange emmission) and alternative methods (public-private enterprises and European Union structural funds).

¹ Warsaw School of Economics, Poland. E-mail: aalin@sgh.waw.pl.

Poverty, Inequality and Social Exclusion in the European Union and Croatia

Predrag Bejakovic²

Abstract:

The issue of co-ordination in welfare policy in the EU has been the subject of many analyses and discussions, but still it has not attained the same level of importance given to the co-ordination of economic policy. The aim of the paper is to determine the situations and actions in Croatia and the EU in the eradication of poverty and social exclusion. The paper starts with the theoretical and methodological framework, which is followed by an account of the states of affairs in EU member-states. After the description of the situation in Croatia, especially of its advantages and disadvantages as compared to other transitional countries and future members of the EU, the paper ends with a conclusion and proposals for improvement.

Keywords: poverty, inequality, social exclusion, EU, Croatia.

² Institute for Public Finance, Zagreb, Croatia. E-mail: predrag@ijf.hr.

Metody a nástroje pro hodnocení daňového zatížení právnických osob (korporací)

Beáta Blechová³

Abstrakt:

Úroveň daňového zatížení korporací v jednotlivých státech je dnes jedním z významných faktorů ovlivňujících rozhodování globálních investorů o umístění jejich investičních projektů a stává se tak důležitým nástrojem daňové konkurence. Tento příspěvek se zabývá charakteristikou tří druhů ukazatelů, které jsou používány při hodnocení míry daňového zatížení korporací v jednotlivých státech, a sice: statutárních sazeb daně z příjmů, efektivních sazeb daně z příjmů odvozených z historických dat (tzv. koncept zpětného pohledu) a efektivních sazeb daně z příjmů stanovených na základě hodnocení jejich budoucích hypotetických podnikatelských projektů nebo na základě budoucího hypotetického chování modelové firmy (tzv. koncept dopředného pohledu).

Abstract:

The level of corporate tax burden in the single states is the one of the significant factors today, which influences the global investors' decision making, concerning their investment projects allocation, and thus, it gets important instrument of tax competition. This paper deals with three kinds of indicators, which can be apply to estimate the rate of corporation tax burden and which include: statutory tax rate on corporation income, effective tax rates on corporation income measured on the base of historical data (according to backward - looking concept) and effective tax rates on corporation income measured on the base of firm hypothetical future investment projects or hypothetical future model firm behaviors (according to forward – looking concept).

³ Slezská univerzita v Opavě, Katedra účetnictví. E-mail: blechova@opf.slu.cz

Výdaje na důchody a očekávaná důchodová reforma v ČR

Miroslav Boreš⁴

Anotace

Tento příspěvek se zaměřuje na v posledních letech velmi diskutovaný problém zvyšujících se výdajů na důchody a již delší čas připravované reformy penzijního systému v České republice. Politici o důchodové reformě debatují již několik let, zatím s ní však příliš nepohnuli. Vláda by do začátku příštího roku chtěla stihnout předložit návrh koncepce penzí, přijatelný pro všechny strany. Jednotlivé modely nyní propočítává pracovní skupina odborníků a zástupců stran. Výsledky by měli mít politici v květnu letošního roku.

Český důchodový systém je bez větších změn schopen fungovat za nynějších podmínek přibližně do roku 2011. Lidé nad 60 let nyní tvoří necelou pětinu české populace. Společnost ale výrazně stárne a důchodový systém přestává přibývajícím počtem seniorů zvládat. Za 60 let se v důchodovém věku ocitne více než třetina společnosti. Lidí, kteří budou pracovat a do systému přispívat, současně ubude.

Klíčová slova: výdaje na důchody, důchodová reforma, penzijní systém

⁴ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: bores@vse.cz.

Budoucnost politiky soudržnosti EU – strukturální fondy v období 2007 – 2013

Ondřej Brouka⁵

Abstrakt:

V souvislosti s blížícím se rokem 2006 pomalu vrcholí přípravy nové legislativy pro fungování strukturálních fondů v období 2007 – 2013. Na základě pravidelných zpráv a výsledků debat se zástupci členských států a široké veřejnosti přijala Evropská komise 14. července 2004 návrh nových legislativních nástrojů pro inovovaný systém strukturálních fondů. Článek poskytuje základní přehled o nových plánovaných opatřeních na tomto poli a o hlavních změnách oproti současnému stavu, včetně odhadované alokace finančních prostředků mezi 25 členských států. Zároveň se zabývá nezbytností sladění nové politiky soudržnosti s prioritami revidované Lisabonské strategie.

Future of the EU's Cohesion Policy – Structural Funds in the period 2007 - 2013

Abstract:

With the year 2006 just around the corner the preparations of the new Structural Funds legislation for the period 2007 – 2013 are going to the final stage. Assessing the regular Cohesion Reports and the debates with the representatives of the Member States and broad public, the Commission has on the 14th of July 2004 adopted a proposal for new legal instruments for the new Structural Funds. This paper offers a summary of planned measures and information regarding main changes from the present situation, including the planned allocation of the financial resources between all Member States. It also deals with the necessity of the new Cohesion Policy to fully comply with the revised Lisbon Strategy.

⁵ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: broukal@vse.cz.

Model pro posouzení změn ve zdanění příjmů fyzických osob

Josef Březina⁶

Anotace:

Model pro posouzení dopadu změn ve zdanění příjmů na poplatníky vychází z údajů statistiky rodinných účtů, které pravidelně zveřejňuje Český statistický úřad. Soubor sledovaných domácností je rozdělen na 10 decilů podle průměrného hrubého příjmu na člena domácnosti. Model je doplněn o osoby, tvořící jednočlennou domácnost. Při hodnocení změny ve zdanění lze posoudit, jaký je dopad uvažované změny na jednotlivé skupiny osob. Příspěvek obsahuje příklady posouzení dopadu vybraných změn ve zdanění příjmů.

Model for observation of changes in income taxation of individuals

Abstract:

„Model for observation of changes in income taxation of individuals“ is based on data from Statistics of domestic accounts, regularly published by Czech statistical authority. Sample of observed families is split by 10 deciles according to an average brutto income per family member. The model is topped up with one-man families.

While changing the tax rate in the model we can observe and judge the impact the changes have on particular groups of people. Finally, the article contains examples where you can judge impact of selected changes on income taxation.

⁶ Česká zemědělská univerzita v Praze. E-mail: brezina@pef.czu.cz.

Relativní váha veřejného dluhu a její vývoj ve vybraných zemích EU

Pavel Dvořák, Edita Červenková, Petr Lejtnar⁷

Abstrakt:

Problém veřejného dluhu je jak v České Republice, tak v zemích EU aktuálním problémem. Příspěvek je zaměřen na tři problémy:

1. Shrnutí základních teoretických poznatků o faktorech, které ovlivňují relativní váhu veřejného dluhu (a poznámky k dluhovému maastrichtskému kritériu)
2. Vývoj objemu a struktury veřejného dluhu v zemích EU
3. Analýza faktorů, které umožnily snížit koncem devadesátých let vysokou relativní váhu veřejného dluhu v Belgii – aplikace v logice českého konvergenčního programu

Klíčová slova: Veřejný dluh, belgický stabilizační program

⁷ Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta managementu. E-mail: dvora-pa@fm.vse.cz.

Trendy v zdaňovaní kapitálových príjmov v EU

Michaela Foltysová⁸

Abstrakt:

Nárast kapitálovej mobility, daný liberalizáciou medzinárodných kapitálových trhov, rastúcou globalizáciou a vedecko-technickým pokrokom, vytvára nové potreby zdaňovania kapitálu na národnej úrovni. Predmetom príspevku je poukázanie smerovania systémov zdaňovania kapitálových príjmov v krajinách EU v poslednom období, potvrdenie hypotézy o poklese daňových sadzieb z kapitálových príjmov a analýza možnej konvergenencie daňových systémov v tejto oblasti. Súčasťou pohľadu na budúci možný vývoj je i rozbor existujúcich návrhov harmonizačných procesov pre zdaňovanie kapitálu v rámci jednotného trhu EU.

Trends in capital income taxation in EU countries

Abstract:

Liberalization of international capital markets, increasing globalization and technical development have brought about an increase in capital mobility and have created new requirements on taxing capital on national levels. The topic of the present paper is identification of recent trends in capital income taxation in the EU countries, confirmation of hypothesis of decrease in the tax rates on capital incomes and discussion of tax convergence in this area. Overview of proposals for harmonization of capital taxation on the EU single market is included within the discussion.

⁸ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: foltysm@vse.cz.

Vývoj veřejných výdajů a problémy veřejného sektoru v ČR

Bojka Hamerníková⁹

Abstrakt:

Text abstraktu

⁹ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: bojka@vse.cz.

Možné uplatnění ekonomických nástrojů v resortu obrany

Roman Horák, Zdeněk Zbořil¹⁰

Abstrakt:

V uplynulých deseti letech v resortu obrany došlo k velkému snižování rozpočtových prostředků pro potřeby ministerstva obrany. To mělo za následek několik reforem. V současnosti je realizováno druhé období poslední. Vzhledem k vývoji veřejných financí lze předpokládat další pokračování reforem. Jedním z racionalizačních opatření snižující rozpočtovou náročnost je uplatnění ekonomických nástrojů v řízení ekonomiky ozbrojených sil i celého resortu obrany.

Byla zpracována teoretická východiska problému, na nichž se podíleli učitelé dnes již Univerzity obrany ve spolupráci s některými pracovníky Ministerstva obrany ČR a AČR. Byly zkoumány zkušenosti z řízení obranných zdrojů států NATO zejména SRN a Velké Británie.

Na Velitelství společných sil AČR v Olomouci byly zahájeny přípravy na uskutečnění projektu sledování nákladovosti vojenských útvarů (např. při cvičení apod.). Jde o zasazení obou nástrojů do procesního řízení, jehož zavedení se v ozbrojených silách připravuje v blízké budoucnosti. Jedná se o těsnější propojení rozpočtování a účetnictví s plnění věcných úkolů. Cílem je dosáhnout snížení produkční neefektivnosti při plnění úkolů v souvislosti s obranou státu. Ve spojení s vhodnou motivací a hmotnou zainteresovaností lze tímto způsobem dosáhnout výrazných úspor rozpočtových zdrojů.

Implementation of cost-effective instruments of the defense resource management

Abstract:

The MOD budget was dramatically reduced during last decade. Several ministers of defense started reforms of the Czech Armed Forces. Reforms concentrated on military structures only. But processes were unaffected. According to public management reform was started to implement process management into MOD. Part of this revolution proceses is using experience of the members NATO countries (UK, Ge etc.) in implementation of cost-effetive instruments in the defence resource management (cost accounting and performace budgeting). Teachers and students of the University of Defence provided theoretical studies about implementation of new methods and cost-effective instruments of defence resource management in collaboration with specialists of the Armed Forces and of the MOD.

The preliminary work on cost accounting and cost/benefit monitoring and analysis of the military processes were started by the economic section of the Command of the Joint Forces of the Czech Armed Forces in Olomouc. Task of this project is to integrate financial and businesslike planing and to reduce uneconomic behaviour in to the Czech Armed Forces.

¹⁰ Univerzita obrany, Brno. E-mail: roman.horak@unob.cz.

Dynamika přerozdělovacích procesů v České republice

Vratislav Izák, Eva Dufková¹¹

Abstrakt:

Dynamika přerozdělovacích procesů je analyzována pro období 1995-2002, respektive 2003 na základě informací z národních účtů České republiky publikované ČSÚ. Je také provedeno částečné mezinárodní srovnání postavení České republiky a to převážně se zeměmi Evropské unie.

Základním výstupem příspěvku je tvrzení o rostoucím přerozdělování důchodů, a to zejména po roce 1998. Zatímco podíl vydaných druhotných důchodů na hrubém domácím produktu činil v roce 1995 45,1%, v roce 1998 pak 46,1%, kdežto v roce 2002 již 52,0%. Je analyzována dynamika jednotlivých komponent druhotných důchodů, jako jsou běžné daně z důchodů, jmění a jiné; sociální příspěvky; sociální dávky jiné než naturální sociální transfery; ostatní běžné transfery.

Dále je zkoumáno postavení sektoru vládních institucí v národním hospodářství z různých hledisek – podíl na celkové hrubé přidané hodnotě, podíl na výdajích na konečnou spotřebu a v tom podíl na kolektivní a individuální spotřebu, náhrady zaměstnancům atd. Dynamika jednotlivých komponent je komentována ze zorného úhlu teorie veřejných financí.

Mezinárodní srovnání na základě metodologie ESA 95 (relevantní pro plnění Maastrichtských kritérií) umožňuje zkoumání dynamiky hrubých úspor sektoru všeobecné vlády, sociálních příspěvků placených všeobecné vládě, odměny zaměstnancům všeobecné vlády, kolektivní spotřební výdaje, sociální transfery in natura a jiné sociální příspěvky. Základním poznatkem je většinou odlišný trend v České republice a zemích Evropské unie, kde výdaje spojené s pojmem státu blahobytu stagnují či mírně klesají.

Dynamics of redistribution in the Czech Republic

Abstract:

Dynamics of redistribution has been analyzed for the time period 1995-2002 (2003 respectively) on the basis of national account data, published for the Czech Republic by the Czech Statistical office. International comparison with EU countries has also been accomplished.

The basic message of the paper is the assertion that first of all after 1998 the income redistribution has been increasing. Whereas the ratio of secondary incomes on GDP in 1995 was 45,1%, in 1998 46,1% and in 2002 even 52,0%. The individual items of secondary incomes have been scrutinized: current income taxes; social contributions; other social expenses; other current transfers.

The role of the sector of public institutions in the economy has been further analyzed (the ratio on total value added, on final consumption expenditure (both collective and individual)).

International comparison on the basis of ESA 95 (Statistical annex of European Economy) which is relevant for the fulfillment of Maastricht criteria, enables the analysis of gross saving

¹¹ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: izak@vse.cz, dufkova@vse.cz.

dynamics both for public and private sector, the dynamics of social contributions, compensation of general government employees, social transfers in kind, social transfers other than social transfers in kind etc. The message is that the trend in the Czech Republic is just the opposite than the trend in the majority of EU countries.

Fondové financování penzí a jeho rizika

Robert Jahoda¹²

Abstrakt:

V ČR se v posledních 10 letech intenzivně diskutuje o potřebě reformy penzijního systému. Jako jedno z řešení se jeví částečný přechod z dávkově definovaného průběžného systému na příspěvkově definovaný fondově financovaný (kapitalizovaný) systém. Reforma v podobném duchu je obvyklá v jiných evropských státech. Kromě toho, že fondový systém s sebou přináší nespornou řadu výhod, obsahuje v sobě i určité nevýhody. Cílem článku je podívat se na některé z nich, hlavně pak problematiku implicitního dluhu, Aaronovo pravidlo v konvergující ekonomice, pravděpodobnost rozložení výnosnosti a její dopad na budoucí podobu českého penzijního systému. Účelem je poukázat na některá možná rizika fondového systému, jejichž zahrnutí umožní lépe koncipovat českou penzijní reformu.

¹² Masarykova univerzita v Brně. E-mail: jahoda@econ.muni.cz.

Rozpočty obcí v ČR a fiskální federalismus

*Milan Jílek*¹³

Abstrakt:

Období uplynulých patnácti let existence samosprávných obcí v ČR bylo provázeno proklamováním i snahami o decentralizaci alokační funkce veřejných financí. Teorie fiskálního federalismu definuje určité principy decentralizace, včetně decentralizace fiskální. Cílem příspěvku je charakterizovat a zhodnotit vývoj rozpočtů obcí v ČR na pozadí tezí teorie fiskálního federalismu (Musgrave, Oates, aj.) a s využitím mezinárodního srovnání. Výsledkem analýzy je poznání, že i přes nárůst absolutní i relativní velikosti rozpočtů obcí v ČR existují určité trendy, které nejsou v souladu s decentralizací alokační funkce veřejných financí. Jako významná skutečnost se jeví snižování podílů daní a zvyšování podílu dotací, vesměs účelových, na obecních příjmech. Daňová autonomie obcí, i přes některé objektivní překážky, zůstává mizivá. Také ve vývoji výdajů obcí lze vysledovat negativní tendence, které mají svůj původ v nesouladu mezi decentralizací odpovědností a decentralizací fiskální.

Abstract:

The period of the last fifteen years of the existing self-governing municipalities in Czech Republic was accompanied by an effort to decentralize the allocation function of public finance. The theory of fiscal federalism defines certain principles of decentralization, including the fiscal decentralization. The goal of this paper is to characterize the development in Czech municipal budgets considering the thesis of fiscal federalism (Musgrave, Oates etc.) and using international comparison. The research results in the knowledge, that despite of the increase in the municipal budgets absolute and relative size, there are certain tendencies which conflict with the efforts to decentralize the allocation function. The important feature is the decrease of tax share and increase of grants (prevaingly conditional) share on municipal incomes. The tax autonomy of municipalities, in spite of some objective difficulties, is very small. Further on, there are negative tendencies in the development of municipal expenditure, originating in the discord between the decentralization of responsibilities and the fiscal decentralization.

¹³ Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Katedra účetnictví a financí. E-mail: jilek@zf.jcu.cz.

Cost-benefit analýza jako metoda hodnocení projektů z evropských fondů

Petr Jiříček¹⁴

Abstrakt:

Příspěvek je zaměřen na používání poměrně moderní metody ekonomické analýzy, která byla vytvořena pro hodnocení projektů ve veřejném sektoru. Ve veřejné sféře je na rozdíl od ryze komerční sféry nutno hodnotit vedle tradičních finančních kritérií i efekty finanční i nefinanční povahy, jež mají širší společensko-ekonomický dopad. Cost-benefit analýza (CBA) by měla vyhodnotit zjistiť veškeré relevantní efekty, tj. užitky (přínosy) a náklady (újmy), týkající se realizace daného veřejného projektu, vymezit množinu relevantních subjektů (příjemců, beneficentů), vytvořit kvantifikované hotovostní toky a dle vybraných metod, užívaných obdobně v teorii firemních financí, zjistiť, zda pozitivní efekty převažují nad efekty negativními a tudíž daný projekt je z hlediska celospolečenského realizovatelný.

Tato metodika vyhovuje posuzování projektů, financovaných ze strukturálních fondů, Kohezního fondu či prostředků Evropské investiční banky. Principy a cíle regionální a strukturální politiky Evropské unie kladou důraz na širší sociálně-ekonomické dopady projektů, financovaných z evropských fondů (ERDF, ESF, FIFG, EAGGF a CF).

Příspěvek má za cíl rovněž poukázat na klady i zápory či rizika používání výše uvedené metody ekonomické analýzy projektů, financovaných z evropských fondů a veřejných projektů vůbec. Dále se pokusit analyzovat používání postupů při kvantifikaci nefinančních efektů a daných kritériálních metod, a to ve vztahu k ryze komerčně pojaté finanční analýze a se zřetelem k hodnocení dopadů do krajiny a přírody. To umožní zobecnit rozdílná hlediska na realizaci a dopady daného projektu z pohledu donátora, investora, daného mikroregionu či ochrany přírody a krajiny.

¹⁴ Vysoká škola polytechnická Jihlava. E-mail: jiricek@vspji.cz.

Dopad daní v modelech všeobecné rovnováhy

Stanislav Klazar¹⁵

Abstrakt:

Komplexnější studie dopadů daní na poplatníky se neobejdou bez využití modelů všeobecné rovnováhy. Původní Harbergerův přístup, který můžeme již dnes považovat za počátky modelového přístupu k dopadu daní ve všeobecné rovnováze, se sice zabývá pouze dopadem daně z příjmů právnických osob (v našem legislativní pojetí), ale byl dále modifikován a některá jeho rozšíření a interpretace umožňují sledovat i dopad jiných daní.

Příspěvek analyzuje předpoklady, na kterých je model vystavěn, specifikuje jeho omezení i využitelnost pro praktické zkoumání v podmínkách české ekonomiky.

Příspěvek je zpracován na základě studie Teoreticko-metodologická a legislativní východiska pro analýzu zatížení spotřebního koše daněmi ze spotřeby zpracované v rámci výzkumného projektu Grantové agentury České republiky č. 402/04/1069 Analýza zatížení spotřebního koše daněmi ze spotřeby v České republice.

¹⁵ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: klazar@vse.cz.

Tax Compliance Costs in Slovenia – A Neglected Part of Tax Policy

*Maja Klun*¹⁶

Abstract:

Tax compliance costs were first mentioned by Smith and the first research into compliance costs was carried out in 1935 (by Haig). Since the early 1980s interest in measuring tax compliance costs has grown and research has been carried out in most developed countries (e.g. USA, UK, Sweden, Australia, New Zealand, Netherlands) and later even in other economies (e.g. Malaysia, Singapore, India, Czech Republic, Croatia, Slovenia). There have also been two major international research projects (both into company tax compliance costs): the OECD survey in 1998-99 and recently in the European Union.

Despite considerable research, the results of tax compliance costs still remain a neglected part of tax policy, since in most countries tax compliance costs are not considered by policy makers when new tax legislation is implemented or when legislation is changed. The aim of the paper is to point out that tax compliance costs should be taken into account. The evaluation of tax compliance costs in Slovenia has shown that tax compliance costs are regressive and they have reached more than one percent of GDP. The results are similar to those from other research. The measurement of tax compliance costs is not only an important part of tax policy because it measures tax simplicity, but also because it reveals the competitiveness of an economy, since compliance costs come under the other costs of a company.

The paper will present the importance of tax compliance costs to tax policy, together with results from Slovenian research into tax compliance costs.

¹⁶ Faculty of Administration, Slovenia. E-mail: maja.klun@fu.uni-lj.si.

Návrh nového zákona o nemocenském pojištění

Jiří Král¹⁷

Abstrakt:

1) Návrh nového zákona o nemocenském pojištění (předložen k projednání ve vládě 31.1.2005 s navrhovanou účinností 1.1.2006) – příjmy i výdaje systému přesahují 1% HDP a navrhuje se částečná privatizace systému, zábrana zneužívání a zvýšení ekvivalence, současně se návrhem zavádí stropování pojistného.

2) Informace o české důchodové reformě a přípravě národní strategické zprávy pro EU o přiměřených a udržitelných důchodech.

Abstract:

1) The draft Law on Cash Sickness Insurance (submitted to the Czech Government on January 31, 2005 and expected to become into force on January 1, 2006) – income and expenditure of the scheme exceed 1% GDP and the draft includes partial privatisation, measures against misusing and increase of equivalence, at the same time it introduces the ceiling for payroll contributions.

2) The Information on the Czech Pension Reform and on the preparation of the National Strategic Report of Adequate and Sustainable Pensions for EC.

¹⁷ Ministerstvo práce a sociálních věcí, Česká republika. E-mail: jiri.kral@mpsv.cz.

Is the Czech Budgetary Process open to public enough?

Květa Kubátová¹⁸

Abstract:

Over the past two years the International Budget Project¹⁹ was developed a report about the public budgets in 36 countries all over the world and their transparency towards public. The research involved many issues, concerning the pre-budget, budget and post-budget information submitted to the public by different means, including internet. The main method of the research was completing and evaluating wide questionnaire about the public availability of budget documents at central government level, the presentation of budget information in a manner suitable for policy analysis and the extend to which public and legislative involvement in the budget debate is encouraged. The same questionnaire was completed by independent experts in each country. In the Czech Republic the responsible person for the research was the author of this paper.

The objective of this paper is to evaluate the transparency of the Czech public budgets in comparison with 2 other EU member countries (Poland and Slovenia) involved in the above mentioned research.

Keywords: public budget, budgetary process, budget document, citizen, public finance

¹⁸ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: kubatova@vse.cz.

¹⁹ The IBP was formed within the Center on Budget and Policy Priorities in 1997 to nurture the growth of civil society capacity to analyse and influence government budget processes, institutions and outcomes.

Transferové daně v České republice v kontextu členství v EU

Lenka Láchová²⁰

Abstrakt:

Příspěvek se zabývá srovnáváním české úpravy transferových daní s přístupem v původních členských zemích Evropské unie. Největší prostor je přitom věnován dani z převodu nemovitostí, jejíž úprava v České republice i po posledních změnách stále poplatníky inspiruje k obcházení účelu zákona a neumožňuje jim legálně se dohodnout o rozložení daňového zatížení mezi kupujícím a prodávajícím v kupní smlouvě jako v ostatních členských zemích Evropské unie. Problémem pro poplatníky je také nutnost podložit určení daňového základu a zaplacení daně úředním odhadem, což představuje zbytečnou administrativní zátěž a zvyšuje náklady poplatníků daně. Ve většině členských států EU se přitom jako daňový základ používá cena skutečná. Referát zároveň uvádí doporučení pro úpravy transferových daní v České republice na základě používané praxe v evropských zemích.

Transfer taxes in the Czech Republic in context of EU membership

Abstract:

The paper compares the Czech transfer taxes legislature with the practice in old EU-15 member states. The greatest attention is devoted to regulations of property transfer tax, which in spite of its recent changes - still do not provide any legal way to agreement on distribution of the tax burden between the seller and the buyer. Additional administrative burden for the taxpayers is the requirement to submit an official cost estimate of the property sold. In most EU countries, the tax is calculated based on the real price of the property. The paper concludes with recommendations based on practice in other European countries.

²⁰ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných finance. E-mail: lachova@vse.cz.

Sledování efektivity výdajů ve zdravotnictví

Alena Maaytová²¹

Abstrakt:

Uvedený článek se zabývá problematikou hodnocení efektivity v oblasti výdajů ve zdravotnictví. Efektivnost výdajů v dané oblasti závisí mj. na objemu výkonů ve zdravotnictví. Měření výkonu (dle OECD 1994) zahrnuje obvykle nákladovou efektivity, účelnost, hospodárnost, kvalitu služeb, soulad se zákonem. Výkon je možné měřit pomocí různých ukazatelů přímých či nepřímých, objem výkonů v oblasti zdravotnictví je do značné míry ovlivněn způsobem financování zdravotnických služeb. Článek upozorňuje na specifikace používání jednoduchých kvantitativních metod hodnocení efektivity v oblasti zdravotnictví.

Klíčová slova: veřejné finance, efektivity, metodika ekonomického hodnocení zdravotních výdajů, kvantifikace nákladů, kvantifikace přínosů

²¹ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: maaytova@vse.cz.

Teórie zdanenia príjmu

Jaroslav Mackových, Urban Kováč, Lukrécia Gerulová, Monika Kováčová²²

Abstrakt:

Daň vo svojej podstate predstavuje nútené odňatie časti národného dôchodku, ako aj osobných dôchodkov na zabezpečenie štátnych potrieb. Definícií pojmu daň je viacero, čo závisí od toho, z akého pohľadu sa na tento pojem pozeráme. V príspevku sa budeme venovať teórii zdanenia príjmov. Dôležitou súčasťou teórie zdanenia príjmu je funkcia úžitku, ktorá závisí od príjmu jednotlivca ako aj od iných faktorov. Úžitok môžeme považovať za niečo imaginárne, čo sa nedá len tak ľahko odmerať teda na zisťovanie úžitku neexistuje univerzálny postup. O funkcii úžitku môžeme vysloviť niekoľko predpokladov, s ktorými budeme operovať. Ak skonštruujeme funkciu úžitku potom môžeme pristúpiť k optimálnemu zdaňovaniu príjmov. Naším cieľom bude odvodiť optimálnu mieru zdanenia pri danej funkcii úžitku.

Kľúčová slova: daň, teória optimálneho zdanenia

²² Ekonomická univerzita v Bratislavě, Katedra financií, Slovenská republika. E-mail: mackovych@post.sk.

Aktualizace daňové legislativy v důsledku vstupu ČR do EU

Pavel Marinič²³

Abstrakt:

1. Vývoj daňového inkasa v ČR

V průběhu let 2001 až 2002 se tempo růstu inkasa zpomalilo, přičemž určitou negativní roli zde sehrály také katastrofální povodně roku 2002, jejichž důsledky byly zmírňovány i prostřednictvím daňových úlev ve formě povoleného posečkání s placením daní, promíjením příslušenství daně apod. I přes shora uvedené skutečnosti inkaso daně z příjmů právnických osob za kalendářní rok 2002 ve srovnání s ostatními druhy daňových příjmů dosáhlo relativně vysoké hodnoty.

2. Vývoj daňového inkasa v zemích EU

Daňová zátěž a příspěvky na sociální systém se snížily z 41,1 procenta HDP v roce 2001 na 40,4 v roce 2002. V Česku se ale odvody do státní pokladny ve sledovaném období zvýšily z 34,3 procenta HDP na 35,4 procenta. Daně a sociální dávky se v pětadvacítce zvýšily už jen v Lucembursku - z 40,7 procenta HDP na 41,9 procenta v roce 2002. Celková daňová zátěž se podle Eurostatu snížila v šestnácti členských zemích Evropské unie. O dvě až jeden a půl procenta se snížily daně ve Švédsku, Irsku, Velké Británii a v Polsku. Ve zbytku zemí o méně než jedno procento nebo zůstaly ve stejné výši. Nejvyšší odvody do státní kasy mají v Evropské unii nadále Švédsko - 50,6 procenta HDP, Dánsko - 48,9 procenta a Belgie - 46,6. Nejnižší jsou naopak v Litvě - 28,8 procenta, v Lotyšsku a na Maltě - 31,3 a na Kypru - 32,5.

3. Novely daňových zákonů

Disproporcionalita daňové legislativy EU a ČR je odstraňována postupnou novelizací a přibližováním národní legislativy legislativě EU.

²³ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra financí a oceňování podniku. E-mail: marinic@vse.cz.

Efektívnosť výberu formy zabezpečenia služieb odpadového hospodárstva na komunálnej úrovni

Juraj Nemec, Ľuboslava Majlingová²⁴

Abstrakt:

Decentralizácia verejnej správy presunula množstvo kompetencií a tým aj finančných zdrojov na samosprávnú úroveň. Tento proces len zvýrazňuje dôležitosť efektívneho zabezpečovania verejných výdavkových programov na obecnej a krajskej úrovni.

V našom príspevku poukážeme na hlavné problémy súčasného fungovania odpadového hospodárstva v obciach Slovenskej republiky, predovšetkým z pohľadu výberu formy zabezpečovania služby, v kontexte s princípmi „public-private-civil sector mix“. Údaje získané výberovým šetrením na štatisticky významnej vzorke obcí v SR jasnej ukazujú, že rozhodovanie obcí o tom, ako najefektívnejšie zabezpečiť verejné služby (v našom prípade služby odpadového hospodárstva) je viac ako nesystémové a v mnohých prípadoch dokonca dochádza k porušovaniu zákona o verejnom obstarávaní.

²⁴ Univerzita M. Bela, Banská Bystrica, Slovenská republika. E-mail: juraj.nemec@umb.sk.

CEA a inkrementální analýza poměru nákladů a efektů²⁵

František Ochrana²⁶

Abstrakt:

Referát se zabývá použitím metody CEA jako metody pro podporu rozhodování k výběru výdajových programů na bázi poměru nákladů a efektů. Programy jsou selektovány na základě kritéria poměru nákladů a efektů (C_i/E_i) za předpokladu fixního rozpočtu, seřazovány na základě poměru nákladů a efektů a vybírány až do okamžiku, kdy je vyčerpán fixní rozpočet. Co se stane, jestliže jsou dané programy vzájemně vylučitelné a jestliže máme dodatečné zdroje. V tomto případě provádíme inkrementální analýzu CEA, kdy pro dva programy (A) a program B platí:

$$\Delta C/\Delta E = (CB-CA)/(EB-EA), \text{ kde}$$

ΔC jsou inkrementální náklady, ΔE jsou inkrementální efekty. Na bázi CEA může dojít k podstatným změnám při hodnocení programů. Tento problém je v referátu (na případové studii) zkoumán pro případ vzájemně se vylučujících programů.

The CEA and incremental cost-effectiveness ratio

Abstract:

The paper presents the underlying CEA decision-making model and illustrates how cost-effectiveness calculations are to be made and interpreted. The decision-maker selects an effect E that he is trying to maximize given a fixed budget cost C. From this starting point, one proceeds to rank order all the cost-effectiveness ratios. Programs are selected from the top of the list and working downwards until the entire budget has been exhausted. What happens if the programs are mutually exclusive since thus not all programs are feasible? In these cases one needs to adjust the basic framework given above and turn from average cost-effectiveness ratios to incremental cost-effectiveness ratios $\Delta C/\Delta E$. An incremental cost-effectiveness ratio for any two programs A and B can be defined as:

$$\Delta C/\Delta E = (CB-CA)/(EB-EA), \text{ where}$$

ΔC is the incremental cost and ΔE is the incremental effect. This ratio is used in context of mutually exclusive programs (see case study in the paper).

²⁵ Referát je součástí výstupu z výzkumného projektu 402/05/2644 Grantové agentury ČR „Analýza způsobů zabezpečování veřejných služeb a zkoumání jejich dopadu na efektivnost veřejných výdajů“.

²⁶ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: ochrana@vse.cz.

Jak měřit velikost trhu veřejných zakázek?²⁷

Jan Pavel²⁸

Abstrakt:

Současné ekonomiky vyspělých zemí jsou charakterizovány značným významem státu v ekonomických procesech. Stát zde nevystupuje pouze jako tvůrce a garant legislativního prostředí, ale také jako nakupující, který v rámci institutu veřejných zakázek vydává značné prostředky. Cílem předkládaného příspěvku je představit metody, které jsou využívány k měření velikosti trhu veřejných zakázek (a tedy i velikosti veřejných výdajů vynaložených touto cestou) a diskutovat jejich využitelnost v podmínkách České republiky.

Klíčová slova: Česká republika, veřejné výdaje, veřejné zakázky

How to Measure the Size of Public Procurement Market?

Abstract:

The current economies of developed countries are characterized by great importance of government (state) in the economical processes. The state is the creator of institutional framework as well as the important player in the demand size of market. It expends great sum of public expenditure in the frame of public procurement. The aim of this contribution is to introduce the methods, which are used to measure the size of public procurement market (and consequently the size of public expenditure expend by this way) and discuss their practicability under the conditions in the Czech Republic.

Keywords: Czech Republic, Public Expenditure, Public Procurement

²⁷ Tento příspěvek vznikl s podporou GA ČR v rámci řešení projektu č. 402/05/P009.

²⁸ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: pavelj@vse.cz.

Diskuse nad financováním rozvojových projektů ze strukturálních fondů

Pavel Pešek²⁹

Abstrakt:

Příspěvek se zabývá problematikou získávání financí ze strukturálních fondů na rozvojové projekty. Pokouší se dát odpověď na otázku, proč je tak obtížné zabezpečit spolufinancování z fondů EU. Pozornost je věnována především komplikovanému systému řízení výběru a schvalování projektů a také problémům žadatelů o dotace – zpracovatelů projektů. Článek poukazuje na jejich častou nezkušenost, nepřipravenost i někdy neschopnost vypracovat v krátké době kvalitní projekty dle zásad EU. Velkým problémem zpracovatelů jsou i povinné přílohy k projektové dokumentaci jako například posuzování vlivu na životní prostředí, finanční analýza, hodnocení efektivnosti investic a podobně. V závěru jsou naznačeny možnosti zlepšení současného stavu s cílem rychlejšího zajištění spolufinancování regionálních projektů ze strukturálních fondů.

Discussion on the Financing of Development Projects from Structural Funds

Abstract:

The contribution deals with the problems of project financing from Structural Funds. It strives for an answer a question why is so difficult to create the quality projects for purposes of their validation and obtain funds. Attention is paid to complicated management planning system of project selection and accepting. This article also interests in applicants for financial funds – regional project makers, in their inexperience, impotent ability to create a project on the basis of the EU principles. The obligatory project supplements are also great problem of applicants, foe example environmental impact assessment, financial analysis, project efficiency evaluation. The contribution comes to the conclusion that the present problem and difficulties are solvable and that the projects can be done in high quality and with that is possible to obtain regional project co-financing from Structural Funds.

²⁹ Fakulta sociálně ekonomická UJEP v Ústí nad Labem. E-mail: pesek@fse.ujep.cz.

Pension System in China, History and Reform

*Chen Pinglu*³⁰

Abstract:

Pension system is among one of the most problematic issues in China. In the long run, China has to support the largest pensioner population across the world because its own characteristic demographics. In the short run, the government has to deal with lots of severe obstacles during the transition process of its pension system, which include legislation of social security law, implicit debt, fragmentation of the ongoing system, narrow coverage, moral hazard, low pension fund return and so on. The study reviews the above problems in detail figures and facts. The historical formation of the system is described and the possible solutions for future reform are discussed.

Keywords: Pension system, Public Policy, Social Security

³⁰ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: chenpinglu@msn.com.

Indebtedness of the Local Governments Sector in Poland – Comparative Analysis with Other European Union Member States

Marzanna Poniatowicz³¹

Abstract:

Territorial self-governments in Poland have been reactivated at the beginning of the nineties of the twentieth century. Presently they are represented by 2478 Gminas (communes), 379 Poviats (administrative districts) (including 314 administrative land districts and 65 cities with the rights of administrative districts), as well as 16 self-governing Voivodships (provinces). The self-government sector, as the key investor for public sector, is obliged to gain resources to provide financing for realisation of own investments. In Poland such resources consist of the own revenues of self-governments, subventions, grants and incomings from loans and credits as well as from issued securities. Present article deals with the issue of the indebtedness of the self-government sector in Poland. It describes the scope of problem, dynamics of changes, type structure and binding formal-legal restrictions of Polish law related to contracting of financial obligations by territorial self-governments. The analysis has been made against the background of other EU member states.

³¹ Uniwersytet w Białymstoku, Poland. E-mail: mponiatowicz@poczta.onet.pl.

Division of Money, Division of Power

Oto Potluka³²

Abstract:

The constitutional frame wasn't a topic for comparative research concerning the influences to the economic performance of the economy for a long time in the Central and Eastern Europe. In the countries where there was a lack of political freedom, there is a little interest in this field of research. The crucial relationship between political and economic freedom was not studied.

This paper examines the relationships between the constitutional framework and economic performance and how it is influenced by economic and political freedom. This approach is demonstrated on fiscal federalization and division of public revenues between central and local level of public administration.

JEL Classification: D 720, H 700

³² Institute for Economic and Environmental Policy, The University of Economics Prague;
Institute of Political Studies, Charles University in Prague. E-mail: potluka@vse.cz.

Fiskální pravidla versus pravidla Paktu stability a růstu

David Prušvic³³

Abstrakt:

V poslední době zvýšený zájem o fiskální politiku v akademických kruzích nastoluje otázku, zda-li neomezit její použití určitým obecným fiskálním pravidlem a zasadit se tak o „zdravý“ vývoj veřejných financí v dané zemi. Zejména v zemích s omezenou monetární politikou, či v zemích, ve kterých je měnová politika výrazně autonomní (ať se již jedná o společnou měnovou politiku některých zemí (viz EMU) nebo i do jisté míry o ekonomiky otevřené s vysokou kapitálovou mobilitou), zůstala v rukou vlády jako stěžejní nástroj fiskální politika a tím se zvyšuje riziko „nadměrných“ rozpočtových schodků a vysoké kumulace veřejného dluhu.

Príspevek v úvodu poskytuje definici fiskálních pravidel a stručný přehled literatury k tomuto tématu, jejíž vzrůstající tendence naznačuje rostoucí zájem o tuto problematiku. Pokračuje významem, druhy, klady a zápory jednotlivých pravidel, mezi než vřazuje i pravidla Paktu stability a růstu (Pakt).

Obecně by každé dobré fiskální pravidlo mělo v dlouhém období přispět ke stabilitě veřejných financí, ekonomiky a jejího růstu a právě toto prizma bylo stěžejním faktorem při hodnocení pravidel a jejich konfrontaci s pravidly Paktu. Důraz je rovněž kladen na hodnocení jejich účinnosti a zkušenosti řady zemí s jejich užitím. V závěru se autor pokouší o výběr nejvhodnějšího z nich a nastavení jeho parametrů v temporálním a geografickém kontextu na Českou republiku.

Fiscal Rules versus Rules of Stability and Growth Pact

Abstract:

Lately, increased attention has been paid both in academic and political spheres, to the question of whether to restrict fiscal policy by fiscal regulation aimed to contributing towards healthy public finance development. Fiscal policy is used as a major government tool particularly in monetary policy limited countries or in strongly autonomous countries (e.g. common monetary policy of certain countries (EMU) or open economies with strong capital mobility). This fact increases the probability of excess deficit risk and a high accumulation of government debt.

The article begins with a definition of fiscal rules and with a brief literature overview of this topic. The author goes on to mention of the meaning, the types as well as advantages and disadvantages of the main rules, including the Stability and Growth Pact.

Generally every good fiscal rule should contribute towards the stability of public finance, the economy and economic growth in the long term. This fact was a crucial point in the evaluation of the rules. An assessment of their effectiveness and the experience of individual countries is also stressed. Finally the author tries to choose the most convenient model and to set its parameters concerning the Czech Republic.

Keywords: fiscal policy, fiscal rules

JEL classification: E61, E62, H6

³³ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: prusvicd@vse.cz.

Rozpočtové omezení malých obcí v kontextu reformy veřejných financí – případová studie

Jiří Příbyl³⁴

Abstrakt:

Stále aktuální je otázka daňových příjmů místních rozpočtů, u nichž došlo v roce 2001 k významné změně v rozdělování daňového výnosu zavedením nového systému rozpočtového určení daní. Proces zavádění nového rozpočtového určení nelze dosud považovat za ukončený, jelikož dochází pravidelně k jeho úpravám ať už ve vztahu k obcím, nebo krajským rozpočtům, případně dalším rozpočtům veřejné sféry. Tyto změny nepřispívají ke stabilizaci systému s dlouhodobě nastavenými, jasně danými parametry.

V současné době se opět začíná diskutovat rozsah podílu obecních rozpočtů na daňovém výnosu a zejména mechanismus jeho přerozdělení mezi jednotlivé obce, který by měl reagovat na situaci vyplývající z probíhající reformy veřejné správy. Nový mechanismus přerozdělování daňového výnosu by měl více reflektovat potřeby jednotlivých rozpočtů.

V této souvislosti je klíčovou otázkou výdajová stránka rozpočtu jednotlivých obcí, která určitým způsobem odráží paletu poskytovaných statků.

Příspěvek demonstruje některé skutečnosti v souvislosti se změnou rozpočtového určení na vzorku malých obcí s akcentem na výdajovou stránku rozpočtu a omezení těchto obcí při financování jejich potřeb.

Klíčová slova: místní rozpočty, rozpočtové určení daní, reforma veřejných financí

JEL klasifikace: H7 (H72)

Abstract:

The issue of tax revenues of local budgets is still current despite of the large modification in distribution of tax yield in 2001 associated with implementation of new system of allocation of taxes. The implementation of the new tax allocation cannot be considered completed as it is adjusted on a regular basis whether relating to municipalities or to regions, or alternatively to other public bodies. These changes do not contribute to stabilization of the system with long-term defined, clearly given parameters.

The share of municipal budgets in the total tax yield and especially the mechanism of its relocation to municipalities in reaction to the situation resulting from the current reform of public administration is again under discussion. The new tax allocation mechanism is supposed to reflect more the needs of particular budgets. In this context, the expenditures of each municipality are key as they in a certain way reflect the pattern of provided goods.

The paper demonstrates some facts relating to changes in tax allocation on a sample of small municipalities accenting the expenditures of their budgets and the limitations of these municipalities in financing their needs.

Keywords: local budgets, budget allocation of taxes, public finance reform

JEL classification: H7 (H72)

³⁴ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: pribylj@vse.cz.

Tax competition with restrictions on capital movements and tax bands convergence

Fernando M. M. Ruiz³⁵

Abstract:

This paper analyzes tax competition in a simple dynamic framework. We expand the classical conclusions of the tax competition literature examining the effects of capital immobility or capital controls. Specially, we are concerned about Wildasin (2003) findings that "The locally-optimal tax on mobile factors is lower, the faster the speed with which factors adjust to fiscal policy", and we show that it may not be the case in the long run, suggesting that government attempts to restrict capital movements may be counterproductive. Additionally, we examine the determination of tax bands for tax harmonization.

³⁵ FUCaM, Belgium. E-mail: fernando.ruiz@fucam.ac.be.

Daňové zákony a podnikatelské prostředí v ČR

Zdeněk Sadovský³⁶

Abstrakt:

Příspěvek analyzuje vliv vývoje daňových a souvisejících zákonů na rozvoj podnikání v ČR a naznačuje trendy, které by znamenaly podporu zejména pro živnostníky, malé a střední podniky.

Tax laws and business environment in the Czech Republic

Abstract:

The paper analyzes the influence of the development of tax and tax related acts on the advancement of enterprise in the Czech Republic. It indicates the trends entailing the necessary support, particularly for traders and for small and middle sized enterprises.

³⁶ Akademie Sting, Brno. E-mail: sadovsky@sting.cz.

Obecní rozpočet, jeho příprava a projednávání v ČR³⁷

Lucie Sedmihradská³⁸, Silvie Chyt'ová³⁹

Abstrakt:

Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, který upravuje rozpočtový proces obcí v ČR, ponechává obcím značnou volnost v tom, jak budou při přípravě a projednávání návrhu obecního rozpočtu postupovat. Proto je oprávněné se domnívat, že obce postupují různě a že mezi postupy jednotlivých obcí existují značné rozdíly. Cílem předkládaného příspěvku je zodpovědět otázku, jak probíhá příprava a projednávání návrhu obecního rozpočtu v ČR a kdo se jí účastní?

Na základě informací o rozpočtovém procesu ve 272 obcích s pověřeným obecním úřadem, které byly získány prostřednictvím dotazníkového výzkumu provedeného mezi správci rozpočtu v těchto obcích na jaře 2004, byly sestaveny základní modely rozpočtového procesu obcí v ČR. Tyto modely obsahují informaci o správci rozpočtu (tj. fáze přípravy rozpočtu) a o účastnících připomínkového řízení (tj. fáze projednávání rozpočtu).

Předkládaný příspěvek v první části seznamuje se základními aspekty rozpočtového procesu obcí, ve druhé části jsou uvedeny informace o provedeném dotazníkovém výzkumu a jeho hlavních výsledcích a ve třetí části jsou prezentovány sestavené modely rozpočtového procesu obcí.

Municipal Budget - Preparation and Debate in the Czech Republic

Abstract:

Budgetary rules for territorial entities (Act # 250/2000 Coll.), which regulate the municipal budgetary process in the Czech Republic, leave significant space for municipalities to choose how they will proceed preparation and debate of the budget proposal. Therefore it is valid to suppose, that the municipalities proceed differently and that the procedures in individual municipalities differ substantially. The objective of the proposed paper is to answer the question, how the preparation and debate of the municipal budget in the Czech Republic proceed and who takes part in it.

Basic models of the municipal budgetary process in the Czech Republic were constructed based on the information on the budgetary process in 272 municipalities. We obtained this information from questionnaire, which was sent to the budget officers in these municipalities in spring 2004. These models include information on the budget officer and participants of the debate.

The proposed paper first summarizes the basic aspects of the municipal budgetary process, in the second part it presents information on the realized questionnaire and in the third part it presents the constructed models of the municipal budgetary process.

³⁷ Projekt byl realizován za finanční podpory ze státních prostředků prostřednictvím Grantové agentury České republiky, č.402/03/P068.

³⁸ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: nitsch@vse.cz.

³⁹ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejné správy a regionálního rozvoje. E-mail: chytova@email.cz.

Měření dopadu daní ze spotřeby v ČR

Barbora Slintáková⁴⁰

Abstrakt:

Daňová incidence patří ke klíčovým problémům a výzkumným otázkám jak teorie veřejných financí, tak empirického výzkumu. Analýzu incidence daní lze definovat jako analýzu efektů zdanění na rozdělení blahobytu nebo jako zkoumání efektů zdanění, resp. různých opatření v rámci zdanění, na ekonomickou rovnováhu. V rámci analýzy je nutné identifikovat a kvantifikovat podíly jednotlivých poplatníků na daňovém břemenu, např. daní ze spotřeby, resp. určit podíly zaplacených daní na výdajích nebo důchodech poplatníků.

Tento příspěvek se zabývá jednak vybranými metodologickými problémy měření dopadu daní ze spotřeby, jednak shrnuje dosavadní poznatky o měření dopadu daní ze spotřeby v ČR. Zvláštní pozornost je věnována faktoru času: o daních ze spotřeby se obvykle uvádí, že jejich dopad je regresivní, avšak výsledný dopad závisí na řadě faktorů, resp. na použité metodě analýzy. Např. analýza dopadu daní z hlediska celoživotního cyklu poskytuje jiné výsledky než analýza dopadu založená na ročních datech o spotřebě nebo důchodech.

⁴⁰ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: barbora@vse.cz.

Annual development interview – an instrument of modernisation of Slovenian Ministry of Finance

Janez Stare⁴¹

Abstract:

One of the main characteristics of contemporary public administration is a new approach to employee. Ministry of Finance in Slovenia realised that efficiency of Ministry depends on employees. They realised that anticipating workers reactions will be easier with instruments of cooperation, conversation and motivation. Human resource management (especially leadership) must be increasingly oriented to individuals and to their expectations with the results, that means that leadership is oriented to a more human and individual level.

The main development objectives of the human resource management reform in Ministry of Finance in Slovenia are increasingly administrative and management abilities of public servants and establishment of a permanent, legally defined and independent system of public servants. The change of positions of employees has to be undertaken carefully, planned and systematic. The new Slovene Public Servants Act, with its direct and indirect influences on human resources management, adds an important aspect to the change. Specially, Article 105, which stipulates that once a year the superior is obliged to carry out an interview with an each public servant, belongs hereto. It is an instrument of development of the organisation and the employees.

The paper presents the principal characteristics of annual development interview as a case of good practise of Ministry of Finance and points out some perceived deficiencies of implementing the annual development interview.

⁴¹ University Ljubljana, Faculty of Administration in Ljubljana, Slovenia. E-mail: janko.stare@fu.uni-lj.si.

Směrnice Evropské unie pro oblast daní ze spotřeby

Slavomíra Svátková⁴²

Abstrakt:

Jedním z nástrojů, kterým Rada Evropských společenství přisuzuje práva a povinnosti jednotlivým členským státům, jsou směrnice (directives; Richtlinien). Spolu s nařízeními a rozhodnutími patří do oblasti tzv. sekundárního práva. Jde o akta, která stanoví konečný cíl, kterého má být dosaženo, zatímco formy a metody vedoucí k jeho dosažení ponechává na jednotlivých členských státech. Stanoví zpravidla i určité zásady, které musí dané země začlenit do svého právního řádu a lhůtu, dokdy tak musí učinit.

Příspěvek je rekapitulací nosných směrnic vydávaných Radou od poloviny 60. let minulého století pro oblast daní ze spotřeby, tj. pro oblast daně z přidané hodnoty a spotřebních daní. Představuje zamyšlení nad jejich technickou i obsahovou stránkou a porovnává vybrané aspekty se zákony vydávanými v této oblasti v České republice.

Příspěvek je zpracován na základě studie Teoreticko-metodologická a legislativní východiska pro analýzu zatížení spotřebního koše daněmi ze spotřeby zpracované v rámci výzkumného projektu Grantové agentury České republiky č. 402/04/1069 Analýza zatížení spotřebního koše daněmi ze spotřeby v České republice.

⁴² Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: svatkova@vse.cz.

Některé zásadní změny zákona o dani z příjmů platné od ledna 2005

Pavel Svirák⁴³

Abstrakt:

Zásadní změnou zákona je nový způsob zdaňování manželů. Jedná se prakticky o stanovení daňové povinnosti ze sečtených příjmů obou manželů. Pro uplatnění této metody musí být splněny určité podmínky.

Zcela zásadní změnou je zrušení odpočtu reinvestic jako samostatné položky. Toto dlouholeté zvýhodnění je zčásti eliminováno odpisů v prvním roce odepisování hmotného a nehmotného majetku. Je velmi diskutabilní, zda tyto úpravy jsou skutečným zvýhodněním poplatníků či nikoli a jakého množství poplatníků se týkají..

Abstract:

New system of the common taxation of married couples is the main change in the income-tax law. The taxable revenues from bough are counted and after that is the income-tax provided. This way of taxation could be made if some conditions are accepted.

The next important change is storing reinvestment bonuses if the new property is bought. This should be balanced by shorting the time, when the price of property could influence the taxable expanses. It is not much clear, weather this changes will be convenient for people or not.

⁴³ Vysoké učení technické v Brně. E-mail: pavelsvirak@seznam.cz.

Tax policy reform: evidence from Russia

N. G. Sychev, V. V. Ilin, V. G. Ermilov⁴⁴

Abstract:

The tax policy literature of the past five years depicts efforts of governments in different countries to effectively solve ever existing issues of tax design and tax reforms. These issues became a great concern of practical tax policy activities of governments in European Union, in industrially developed countries and in transitional economies. This is also true for Russia where tax policy reforms have been translated into new tax systems with their own objectives, tax administration schemes. Time horizons played a very important role for implementation of the announced tax policy reforms.

In our paper, we analyze what the Russian government did and why to unleash tax policy reforms starting from 2000 fiscal year. We discuss whether the tax policy and tax system in Russia are shifting from direct taxing to indirect taxing. A special attention is paid to the role of taxation of individuals' income.

Keywords: tax design, tax reforms, tax administration schemes

⁴⁴ Academy of Budget and Treasury of Ministry of Finance of Russian Federation, Russia. E-mail: evg@abic.ncp.ru.

Vliv rozšíření na fiskální politiku EU, tvorbu a strukturu finanční perspektivy

Ivana Šimíková⁴⁵

Abstrakt:

V květnu 2004 se Evropská unie rozšířila o deset nových členů. Toto rozšíření bylo největší v historii EU. Mezi přistupujícími státy byla také Česká republika. Evropská unie se tímto krokem stala organizací jiné dimenze: geografické, politické a ekonomické. Fiskální politika je jednou z oblastí, která musela či by měla bezprostředně reagovat na tuto skutečnost. Článek si klade hlavní otázku: Jak se změnila podoba fiskální politiky po rozšíření EU v roce 2004? Autorka prioritně analyzuje výdajovou stranu fiskální politiky, především jeden z jejích hlavních nástrojů – finanční perspektivu. Na období 2007 – 2013 bude platit již čtvrtá finanční perspektiva. Článek za pomoci komparativní analýzy porovnává jednotlivé finanční perspektivy a identifikuje hlavní rozdíly, které nastaly při tvorbě a ve struktuře nové perspektivy v podmínkách rozšířené EU. Článek dále upozorňuje na problémy a rizika, která v sobě schvalování a nová finanční perspektiva obsahovala, a která byla způsobena květnovým rozšířením.

Impact of the EU Enlargement on the EU Fiscal Policy, the Structure and the Composition of the Fiscal Perspective

Abstract:

The European Union enlarged with ten new members in May 2004. This enlargement has been the largest and an absolutely unique in the EU history. The Czech Republic was one of the accessing countries. The European Union has become the organization of new geographic, political, and economic dimension. Fiscal policy is one of the areas, which has had to answer immediately to this fact. The paper asks the main question: How has the character of the fiscal policy had to be changed after the EU enlargement in 2004? We primarily analyze the expenditure side of the fiscal policy, first of all the financial perspective – one of the most important fiscal policy instrument. The fourth new financial perspective will be hold in the period of 2007 – 2013. Using the comparative analysis the paper compares individual financial perspectives and identifies the main differences, which were found in the composition and the structure of the new financial perspective in the condition of the enlarged EU. The paper highlights and stress attention on the problems and risks involved in the composition and structure of the new perspective induced by the EU enlargement.

⁴⁵ Technical University of Liberec and University of Pittsburgh. E-mail: ivanasimikova@seznam.cz.

Legislative tax added value: theory versus „sixth“ Directive ES and the Czech VAT Act

Jan Široký⁴⁶

Abstract:

The day of accession of the Czech Republic to the European Union 1.05.2004 entered into force the law No. 235/2004 Coll., on the tax on added value (further only „ZDPH“), which fundamentally changes the legislative environment of this tax.

The purpose of the paper is to evaluate ZDPH from the perspective of tax theory and also to compare its wording with the wording of the Sixth Council Directive on the harmonization of the laws of the Member States relating to turnover taxes – Common system of value added tax: uniform basis of assessment (77/388/EEC).

In the paper the ZDPH is examined from the perspectives of its compliance with requirements posed by tax theory on universal excise duty. The criterion used is: a threshold for turnover above that taxable persons are obliged to charge and pay VAT, a volume of supplies exempt from VAT and a quantity of VAT rates used.

Value added tax legislation: theory versus the Sixth Council Directive and the Czech VAT Act

Abstract:

The Czech VAT Act No. 235/2004 Coll. (hereinafter the „Czech VAT Act“) came into force on 1 May 2004, i.e. as of the accession of the Czech Republic into the European Union. The Czech VAT Act substantially changes a legislative environment of VAT within the Czech Republic.

The purpose of this paper is to evaluate the Czech VAT Act from the perspectives of tax theory and also to compare its wording with the wording of the Sixth Council Directive on the harmonization of the laws of the Member States relating to turnover taxes – Common system of value added tax: uniform basis of assessment (77/388/EEC).

In this paper the Czech VAT Act is examined from the perspectives of its compliance with requirements posed by tax theory on universal excise duty. The criterion used is: a threshold for turnover above that taxable persons are obliged to charge and pay VAT, a volume of supplies exempt from VAT and a quantity of VAT rates used.

⁴⁶ Odbor financí a rozpočtu magistrátu statutárního města Ostravy. E-mail: jsiroky@mno.cz.

Daňové asignace jako nový prvek daňové politiky ČR

Simona Škarabelová⁴⁷

Abstrakt:

Vláda ČR před nedávnem schválila věcný záměr zákona o daňových asignacích a uložila místopředsedovi vlády, ministru spravedlnosti a předsedovi Rady vlády pro nestátní neziskové organizace ve spolupráci s MF ČR zpracovat návrh zákona o daňových asignacích a předložit jej vládě ke schválení do 30. června 2005.

Přestože autorka principiálně považuje daňové asignace za cizorodý prvek v daňovém systému, rozhodla se v tomto příspěvku prozkoumat věcný záměr zákona o daňových asignacích, porovnat jeho znění s obdobnými zákony v zahraničí (Maďarsko, Slovensko, Litva a Polsko) a konečně zhodnotit přínosy a omezení zavedení daňové asignace jako dalšího zdroje příjmu nestátních neziskových organizací v České republice.

Tax assignation as a new element of tax policy in the Czech Republic

Abstract:

The Government of the Czech Republic has recently approved a legislative design about tax assignation and has obliged to develop the bill about the tax assignation to vice chairman of government, attorney general and chairman of Government council for NGO together with Treasury Department. The goal is promote this bill to government till Jun 30th 2005.

Even though the author considers tax assignation to be foreign element in the taxation, she analyzes a legislative design about tax assignation and she compares it with similar laws abroad (Hungary, Slovakia, Lithuania, Poland). At the end of the article the author sums up the positives and negatives of establishment of tax assignation as an additional source of income for nongovernmental organizations in the Czech Republic.

⁴⁷ Masarykova univerzita v Brně. E-mail: simona@econ.muni.cz.

The Evaluation of Public Expenditure Programmes - Case study of the Czech Environmental Protection

Markéta Šumpíková⁴⁸, Jan Pavel⁴⁹

Abstract:

This paper deals with methods and models used in the evaluation of the effectiveness of one of the managerial instruments – public expenditure programmes in the environmental sphere.

In its first part, the presented paper describes the current situation in the Czech Republic. The brief introduction involves a quantification of total budget and its structure and description of the main characters of implementation structure with focus on its managing and evaluating tasks on the central, parafiscal and/or subcentral level. The outcomes of the current situation analysis help to identify the main failures in the effectiveness evaluation. In the paper the authors propose a new methodology for the evaluation of the public expenditure programmes effectiveness and they discuss its limitations, advantages and disadvantages.

In the final part of the paper managerial recommendations are formulated. Their implementation should lead to the change of the construction of public expenditure programmes with an aim to facilitate their regular evaluation and implicitly increase the effectiveness of the public sector as a whole.

Keywords: effectiveness, quality, public expenditure programme, environment, evaluation, methodology

⁴⁸ Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta managementu. E-mail: sumpik@fm.vse.cz.

⁴⁹ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: pavelj@vse.cz.

Teoretické a praktické aspekty fiškálnej decentralizácie

Dušan Tichý⁵⁰

Abstrakt:

Teória verejných financií hovorí, že rozhodovacie procesy by mali prebiehať na čo najnižšej vládnej úrovni, pričom je potrebné brať do úvahy efektívnosť alokácie, efektívnosť vyplývajúcu z rozsahu poskytovaných služieb a externality. Naznačenými súvislosťami sa zaoberá tzv. „fiškálny federalizmus“, ktorý v teoretickej rovine umožňuje analýzu efektívnosti väzieb a štrukturalizácie viacstupňových rozpočtových sústav s cieľom dosiahnutia optimalizácie týchto väzieb a štruktúr. Hlavnú pozornosť v tomto príspevku upriamujeme na fiškálnu decentralizáciu, ktorá je prejavom fiškálneho federalizmu. Príspevok je zameraný predovšetkým na teoretické vymedzenie fiškálnej decentralizácie, jeho základných prvkov a skúmanie vzťahov fiškálnej decentralizácie na vybrané makroekonomické indikátory. Termín fiškálna decentralizácia celkovo zahŕňa politickú, ekonomickú a inštitucionálnu podporu systému fiškálnych vzťahov medzi jednotlivými vládnymi úrovňami so sledovaním všeobecných cieľov fiškálnej decentralizácie, a to efektívnosť, transparentnosť a zodpovednosť. Sledujúc uvedené ciele skúmame systém fiškálnych vzťahov založený na štyroch základných pilieroch. Ide o výdavkové úlohy, výnosové úlohy, transfery a granty medzi jednotlivými vládnymi úrovňami a miestne zadlžovanie. Od nich sa odvíja koncepčný rámec fiškálnej decentralizácie, v rámci ktorého osobitnú pozornosť venujeme otázkam decentralizácie daňových kompetencií a dotáciám medzi jednotlivými úrovňami verejnej správy. V príspevku venujeme pozornosť aj teoretickým aspektom a skúmaniu korelácie a vplyvu dopadov fiškálnej decentralizácie na makroekonomickú a fiškálnu stabilitu, ekonomický rast, ako aj veľkosť verejného sektora. Záver príspevku venujeme možnostiam praktických implikácií teoretických poznatkov fiškálnej decentralizácie v podmienkach Slovenskej republiky.

⁵⁰ Ústav slovenskej a svetovej ekonomiky Slovenskej akadémie vied, Slovenská republika. E-mail: dusan.tichy@savba.sk.

Dopady rozpočtového určení daní na spolupráci veřejného a soukromého sektoru obcí a měst v ČR

Petr Toth⁵¹

Abstrakt:

Současné rozpočtové určení daní i další legislativa týkající se oblasti hospodaření a financování měst a obcí výrazně omezuje daňové pravomoci představitelů obcí. Týká se to srovnání v čase (oproti minulosti) i v prostoru (oproti zemím EU). V souvislosti s touto situací výrazně vzrůstá význam dalších ekonomických i mimoekonomických nástrojů obce.

Zvláštní význam potom zaujímají možnosti, které vyplývají z potenciálů, který poskytují nejrůznější formy spolupráce veřejného a soukromého sektoru.

Kombinace ekonomických, administrativních a dalších nástrojů rozvoje obce zajistí optimální využití zdrojů ve spolupráci s dalšími subjekty. Jde o další obce, nadřízené orgány veřejné správy, veřejnost a v neposlední řadě velmi potřebnou spolupráci se soukromým sektorem.

Jádro obtíží lze nalézt multiplikaci problémů v různých oblastech, kdy omezené daňové pravomoci omezují vazbu mezi soukromým a veřejným sektorem, snížené možnosti této spolupráce omezují municipální zdroje, které vyvolávají tlak na další fiskální činnost obce apod.

Sladění specifických potřeb obcí a měst jako systému veřejného i soukromého sektoru s jejich reálnými i potenciálními zdroji s vnějšími podmínkami vyžaduje komplexně individuální přístup k plánování rozvoje municipality. Z práce vyplývá několik principů přístupu k řízení a rozvoji municipalit, které jsou nutnou, nikoliv však postačující podmínkou racionálního přístupu. Jde o princip koncepčnosti, komplexnosti, koordinace, kooperace, komparace a dekoncentrace.

Impact of Tax Policy on Public-Private Partnership

Abstract:

Actual socio-economic development of the municipalities brings into consideration the possible forms of development structure that municipalities can choose. The paper tries to derivate and also formulate the conditions of the effectiveness of the economical, administratives and others tools. That assure the optimal utilization of the resources in the cooperation with the others subjects, the private sector included. It's outputs try to find the effective ways how to manage the local development.

The complex individual attitude towards the municipality development strategy as the system of public and private sector is necessary for determination all the local specific needs including municipal potential resources and external conditions. In dissertation there are specified some basic principles of the approaches towards the management and development of the municipalities that are necessary but not sufficient condition of the rational approach.

There are conceptional principle, principle of the complexity, of coordination, principle of cooperation, principle of comparison and principle of delegation of the competency.

⁵¹ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejné správy a regionálního rozvoje. E-mail: toth@vse.cz.

Vliv veřejné volby na osobní důchodovou daň – příklad České republiky

*Alena Vančurová*⁵²

Abstrakt:

Je nesporné, že to nejsou ekonomové, kdo rozhodují o podobě daňového systému v jednotlivých státech. Politické vlivy na zdanění v České republice v posledních letech a zejména měsících výrazně akcelerují. Zdá se, že právě daně a jejich incidence budou hlavním tématem nadcházejících parlamentních voleb v podání vůdčích politických stran. Nepřímé daně jsou předmětem rozsáhlé harmonizace, a tak v centru pozornosti z tohoto úhlu pohledu jsou daně důchodové, a to především osobní důchodová daň.

Osobní důchodová daň je jedním z nejcitlivějších barometrů rozhodujících o vnímání správnosti a účelnosti veřejných financí jako celku. Jádrem příspěvku bude především srovnání incidence současné konstrukce této daně s návrhy hlavních politických stran a posouzení, do jaké míry odpovídají zásadám kladeným zpravidla na osobní důchodovou daň.

The influence of public choice on personal income tax – Czech Republic case

Abstract:

It is indisputable, that it isn't the economists, who are making decisions about the form of tax system in different states. Political influences on taxation in Czech Republic are accelerating significantly over the last few years and especially over past few months. It seems that taxes and their incidences will be the main topic for the leading political parties in the upcoming parliamentary elections. Indirect taxes are the subject of large-scale harmonization and from this point of view; the personal income tax is in the center of attention.

The personal income is one of the most sensitive barometers crucial for perceiving justice and purpose of public finance as whole. The core of this contribution will be foremost the comparison of incidence of the current personal income tax construction with propositions of leading political parties and review of the degree to which these propositions agree with policies applied usually on personal income tax.

⁵² Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: vancura@vse.cz.

Dopady zavedení společného konsolidovaného základu korporátní daně v EU

Leoš Víték, Pavel Kolář⁵³

Abstrakt:

Článek je zaměřen na diskusi možného budoucího vývoje koordinace a harmonizace zdanění firem v Evropské unii. Návrhy na koordinaci základu daně z příjmů právnických osob v EU jsou analyzovány jak z hlediska možných dopadů na veřejné příjmy tak z pohledu chování firem. Pozornost je věnována možným dopadům zejména tzv. Společného zdanění malých a středních podniků dle daňových pravidel platných ve státě sídla mateřské společnosti a Společného konsolidovaného daňového základu pro společnosti v rámci EU.

Klíčová slova: Daňová politika; zdanění firem; daňová harmonizace, společný konsolidovaný základ daně z příjmů firem.

⁵³ Vysoká škola ekonomická v Praze, Katedra veřejných financí. E-mail: leos.vitek@mfcf.cz.

Role poplatků v ochraně životního prostředí a jejich místo ve fiskálním systému České republiky⁵⁴

Jitka Vlčková, Jan Slavík⁵⁵

Abstrakt:

Poplatky zaměřené na ochranu životního prostředí (v ovzduší, ve vodě, v odpadovém hospodářství, pro regulaci půdy a nerostného bohatství) byly zavedeny počátkem 90. let. Příspěvek je zaměřen na analýzu významu a alokační efektivity poplatků v ochraně životního prostředí v České republice. Vedle celkového zhodnocení významu poplatků jako nástroje politiky životního prostředí je na příkladu vybraných případových studií dokumentována jejich poměrně nízká alokační efektivnost spojená s jejich nízkými sazbami.

Z hlediska fiskálního systému se jedná o specifické příjmové nástroje. V příspěvku jsou diskutovány vybrané terminologické a teoretické problémy role poplatků v současném fiskálním systému.

Klíčová slova: Česká republika, efektivnost, poplatky

The role of charges in the protection of the environment and their place in the fiscal system of the Czech Republic

Abstract:

Charges focused on the protection of the environment (in the area of air, water, waste economy, regulation of land and mineral wealth) were established in the beginning of the nineties. This report is focused on the analysis of the importance and allocation efficiency of the charges in the environmental protection in the Czech Republic. Besides the aggregate evaluation of the importance of the charges as an instrument of the environmental policy, there is shown, on the basis of some case studies, their rather low allocation efficiency connected with their low rates. From the point of view of the fiscal system these are specific income instruments. The report discusses some picked terminological and theoretical problems of the role of charges in the current fiscal system.

Keywords: Czech Republic, effectiveness, charges

⁵⁴ Článek je zpracován s podporou Grantové agentury ČR v rámci řešení projektu č. 402/05/0360.

⁵⁵ Vysoká škola ekonomická v Praze, Institut pro ekonomickou a ekologickou politiku. E-mail: ieeep@ieeep.cz.

Management veřejného dluhu

Libor Votava⁵⁶

Abstrakt:

Veřejný dluh je typickým projevem mnoha ekonomik a jeho řízení (management) se stává nezbytnou součástí hospodářské politiky. Příspěvek je zaměřen na tyto problémy:

1. Vymezení a význam managementu veřejného dluhu
2. Rizika spojená se vznikem a řízením veřejného dluhu, doporučení MMF ohledně managementu veřejného dluhu.
3. Management veřejného dluhu v ČR - vývoj veřejného dluhu v ČR, vznik a význam samostatného Oddělení řízení státního dluhu
4. Je veřejný dluh nezbytností vyspělých ekonomik? Argumenty pro a proti veřejnému zadlužování.

Klíčová slova: management veřejného dluhu, ekonomické náklady, rizika, státní dluh

⁵⁶ Vysoká škola ekonomická v Praze, Fakulta managementu, Sekce ekonomie. E-mail: votaval@fm.vse.cz

Meta-analýza ricardovské ekvivalence: Staré víno v nových lahvích

Tomáš Wroblowský⁵⁷

Abstrakt:

Ve světové ekonomické literatuře lze nalézt desítky empirických studií, zkoumajících platnost hypotézy ricardovské ekvivalence. Tyto studie vykazují značnou heterogenitu jak co se týče použitých postupů a metod testování, tak i výsledků. Nabízí se tedy otázka, čím je tato různorodost výsledků způsobena. Jednou z možností, jak alespoň částečně na tuto otázku odpovědět, je použití meta-analýzy.

Meta-analýza provedená na vzorku 31 empirických studií generuje výsledky výrazně v neprospěch ricardovské hypotézy. Průměrná velikost efektu non-ekvivalence (NEES) vychází relativně vysoká, hodnoty NEES pro jednotlivé studie vykazují vysoký rozptyl. Pro vysvětlení takto vysokého rozptylu bylo vytvořeno původně 15 meta-nezávislých veličin, zahrnujících například nakládání s daty a jejich frekvenci, typ zemí, na nichž byla hypotéza testována, počet stupňů volnosti apod.

Při experimentování s těmito meta-nezávislými veličinami bylo zjištěno, že faktory, které nejvýrazněji ovlivňují dosažené výsledky každé ze studií (a zároveň jsou statisticky významné), je počet stupňů volnosti, závislá veličina v testu, (ne)zahrnutí racionálních očekávání do modelu a sezónní (ne)očištění dat.

Meta-Analysis of Ricardian Equivalence: Old Wine in New Bottles

Abstract:

The world economic literature contains tens of empirical studies testing the ricardian equivalence hypothesis. These studies differ not only with various methods and techniques used, but also with the final results. Knowing that, a question appears. What are the causes of that heterogeneity? Meta-analysis is one of the possibilities to find an explanation.

Meta-analysis, using the sample of 31 empirical studies, gives results that are not in favor with the ricardian hypothesis. The average non-ekvivalence effect size (NEES) is quite high, the NEES for the studies show also high variance. There were 15 meta-independent variables created for the explanation, including the degrees of freedom, data treatment and their frequency, type of country etc.

After experimenting with these meta-independent variables, four factors were found to be most influencing the final results (and statistically significant as well). These are the number of degrees of freedom, dependent variable used in the study, (not) using the rational expectations in the model and seasonal (not) adjustment of the data.

⁵⁷ VŠB-TU Ostrava, Ekonomická fakulta. E-mail: tomas.wroblowsky@vsb.cz.

Koncept simulácie daňových únikov v národnom hospodárstve

Štefan Žák, Babiak Martin⁵⁸

Abstrakt:

Článok sa zaoberá problematikou realizácie simulačného modelu vzniku daňových únikov v národnom hospodárstve. Simulácia únikov má byť postavená na popise rozhodovania subjektu o úniku v kontexte jeho komplexnej situácie. Text uvádza základnú systémovú analýzu pravidiel rozhodovania o úniku s cieľom identifikovať východiskovú množinu determinantov vzniku únikov na mikro- úrovni a analýzu základných možných topológií simulačného modelu.

Koncept simulácie musí byť navrhovaný tak, aby aplikácia bola schopná „vložiť“ so virtuálneho prostredia rôzne vládne zásahy, podobne ako aj rôzne hospodárske a spoločenské situácie, nakoľko jej primárny cieľ je experimentálny výskum daňových únikov pre optimalizáciu daní.

Tax Evasions' simulation concept in National Economy

Abstract:

This paper deals with the frame conception design of tax evasions' multiagent simulation system in economic environment which is based on complex subject's decision making rules of evasion. The goal of paper is basic decision making model system analyses with identification of tax evasions' fundamental determinants on the micro- level and analyses basic possible topologies of simulation model.

Concept of simulation must be designed with regard to application's ability to "insert" different government interventions and other social situations into virtual environment because primary model's use is experimental research of the tax evasions for tax optimisation.

⁵⁸ Ekonomická univerzita Bratislava, Slovenská republika. E-mail: zak@euba.sk, babiak@itplanet.sk.